

Tomasz Pudłocki, *Tarnaawska ze Smutnych Eugenia (1869–1952)* [w:] *Tekstowa kartoteka osobowa przemysłań*, pod red. Anny Siciak – na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej;

zob. także Tomasz Pudłocki, *Tarnaawska Eugenia z d. Smutny (1869–1952)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szmyda, Rzeszów 2011 s. 420-421

TARNAAWSKA ze SMUTNYCH Eugenia (1869–1952), aktorka-amatorka.

Ur. 16 maja 1869 r. w Przemyślu jako córka dra Fryderyka Smutnego, adwokata i późniejszego wiceburmistrza, oraz Amalii z domu Schmidt. Od 1885 r. uczęszczała do Państwowego Seminarium Nauczycielskiego w Przemyślu, zdając tam 23 czerwca 1888 r. egzamin dojrzałości. Następnie studiowała w klasie wokalne i w klasie fortepianu w Konserwatorium Wiedeńskim. Była członkiem Zarządu i aktorką Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry w Przemyślu od jego reaktywacji w 1910 r. Wśród wielu jej kreacji na wyróżnienie zasługują: *Podstolina w Zemście Fredry* (30 IV 1911 r.); *Mącka w Żołnierzu królowej Madagaskaru* (10 III, 22 IX 1912 r.); *Gospodyni w Weselu Wyspiańskiego* (27, 28 IV, 16 V 1912 r.); *Stanisława Bieńkowska w Ocknieniu Rakowskiego* (14 VII 1912 r., 8 VI 1913 r.); *Katarzyna w Domu otwartym Bałuckiego* (27 X 1912 r.); *Demeter w Nocy Listopadowej Wyspiańskiego* (30 XI, 4 XII 1912 r.); *Matka I w Betlejem polskim* Rydla (12 I, 26 I 1913 r., 1, 4, 6 I 1914 r.); *Dyndalska w Damach i huzarach Fredry* (1 V 1913 r.); *Szynderska w Wujaszku Alfonsa Dobrzańskiego* (11 V 1913 r.); *Małgorzata w Małżeństwie na próbę Krenna i Lindaua* (18

V 1913 r.); Donna Łucja d'Alvadores w *Ciotce Karola Brandona* (1 VI 1913 r.); Kniertje w *Nadziei Hejermannsa* (22 VI, 1 VII 1913 r.); Hortensja Stroińska w *Ciepłej wdówie* Bałuckiego (20 VII 1913 r.); Gajłasowa w *Księżu Mackiewiczu* Friedberga (18 I 1914 r.); Magda w *Zatopionym dzwonie* Hauptmanna (8, 15 III 1914 r.); Maria w *Domku trzech dziewcząt* do muzyki Franciszka Schuberta (29 i 30 VI 1918 r.); Weronika w *Szalonym pomysle* Laufsa (1 VI, 10 VIII 1919 r.); Łucja Marnicka w *Dziejach salonu* Wroczyńskiego (24 VI 1922 r.). Występowała także w partiach śpiewanych, m.in. jako Dorota w trzyaktowej operze K. Kurpińskiego *Krakowiaczy i górale* (8 XII 1912 r., 11 I i 4 V 1913 r.); w partii Elfrydy w *Szttygarze*, trzyaktowej operetce Z. Helda i M. Westa z muzyką K. Zellera (8, 15 II 1914 r.); w partii Calepin w *Robercie i Bertrandzie, czyli dwóch złodziejach* (14, 21 VI 1914 r.).

Okres II wojny światowej Eugenia Tarnawska przeżyła w Warszawie, mieszkając z najmłodszą córką Zofią po mężu Jaroszewską i wnukami. Po wojnie w 1946 r. wyemigrowała z rodziną do Argentyny, gdzie jej zięć, Leon Jaroszewski, pracował w filii Banku Polskiego w Buenos Aires; tam zmarła i została pochowana.

W małżeństwie z Józefem Tarnawskim (15 IV 1856 – 21 XII 1920; prawnik i sędzia, naczelnik Sądu w Niżankowicach, właściciel majątku ziemskiego w podprzemyskim Byble), zawartym 24 I 1891 r., doczekała się trojga dzieci: Wandy, zamężnej z Wiktoorem Mianowskim, majorem wojsk polskich, Zofii po mężu Jaroszewskiej, oraz syna Jerzego Fryderyka – obrońcę Lwowa i żołnierza dwóch wojen światowych.

Bibliografia: AP w Przemyślu, I Państwowe Nauczycielskie Seminarium Żeńskie w Przemyślu, sygn. 106; Informacje od rodziny.

Denis A., *Parę kresek o rodzinie Smutnych*, „Rocznik Gimnazjalny”, 2004 [2005], nr 8 (87), s. 280–282; Tenże, *Pierwsza dama „Fredreum” – Eugenia ze Smutnych Tarnowska*, tamże, 2005 [2006], nr 9 (88), s. 223–227; Pudłocki T., *Pierwsza dama „Fredreum”*, „Nasz Przemyśl” 2006, nr 4, s. 41.